

vooraan

commentaar

Bart Brinckman

Anarchie in de stad
maakt te veel slachtoffers

Vandaag wordt een strengere regelgeving voor het gebruik van e-steps van kracht. Ongetwijfeld stuit een aantal elementen bij de gebruikers op flink wat argwaan. Maar de exploitanten van die autopeds halen opgelucht adem. Door allerlei problemen dreigt het nieuwe deelsysteem het slachtoffer te worden van zijn eigen succes.

Sinds enkele jaren veroveren de e-steps het stedelijke landschap. Het zijn buitengewoon handige vervoersmiddelen, perfect om de laatste kilometers met een behoorlijke snelheid af te werken. Ze zijn ook aantrekkelijk. Zwierig swingen ze door het drukke autoverkeer, waarbij de bestuurder nonchalant meebeweegt.

In een mum van tijd groeiden ze uit tot een hip vervoersmiddel. Daarnaast blijft het een efficiënt alternatief voor het openbaar vervoer, dat krakkemikkig is of op bepaalde tijdstippen niet meer of nog niet rijdt. Samen met de deelfietsen zetten de steps tenslotte een rem op het autoverkeer dat nog steeds veel te veel plaats krijgt toegemeten.

De introductie ging gepaard met flink wat anarchie, zowel bij de verhuurders als bij de gebruikers. Stevige concurrentie veroorzaakte een overaanbod. De steps worden ook niet altijd vakkundig geparkeerd – voetpaden

Alleen wederzijds respect zet een rem op nog strengere regels voor e-steps

werden geblokkeerd door een berg omgevallen tweewielers. Een systeem van vastgelegde plaatsen vloekt evenwel met de flexibiliteit als succesvol uitgangspunt. De gebruiker laat de step achter op zijn bestemming, niet in een parking 500 meter verder.

Ook het rijgedrag daagt de populariteit uit. De snelheid is begrensd, maar blijft te hoog voor bepaalde plekken in de stad. De harde wieltjes maken rijden op kasseien uiterst vervelend, uitwijken naar het voetpad ligt dan voor de hand. Opnieuw lopen de voetgangers daarbij gevaar. Het toenemende aantal ongevallen met stevige letsels valt niet te loochenen. De technische beperkingen veroorzaken een lange remafstand, over de kop gaan is meer regel dan uitzondering.

De e-steps vallen niet meer weg te denken uit het verkeer. Maar zonder mentaliteitswijziging van de gebruikers zwengelen ze de ergernissen aan. Het nieuwe wettelijke kader, dat hopelijk gehandhaafd wordt, komt bijgevolg op tijd. Ook de steden grijpen in, door het e-stepverkeer op sommige plekken onmogelijk te maken of te vertragen. Met de gps-technologie blijft dat erg makkelijk te implementeren. Elke stepper moet beseffen dat verschillende spelers de openbare ruimte veilig willen delen. Alleen wederzijds respect zet een rem op nog strengere regels.

Gynaecoloog uit Torhout insemineerde wellicht met eigen sperma

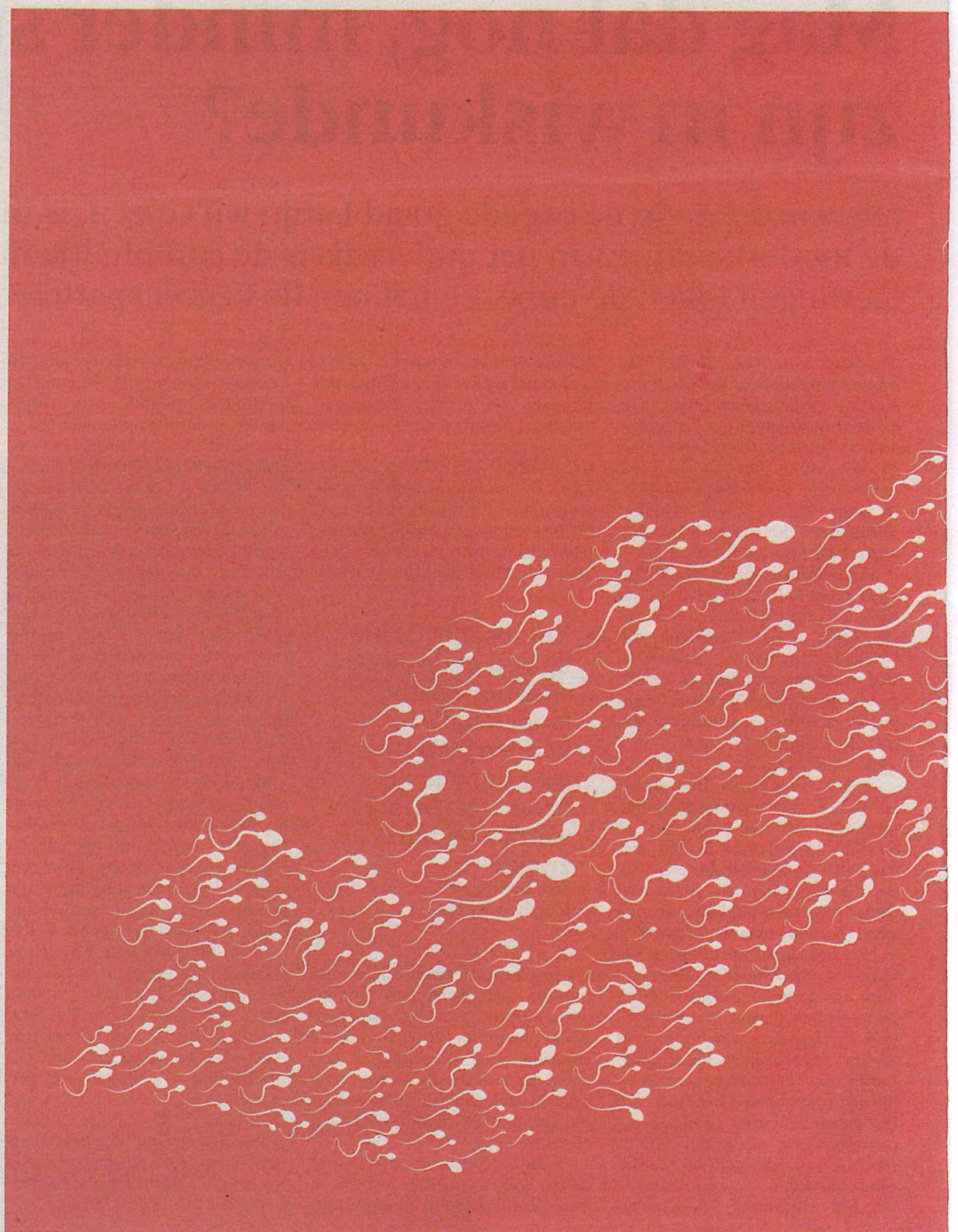
DNA-ONDERZOEK Een arts uit Torhout heeft hoogstwaarschijnlijk donorkinderen verwekt met eigen sperma. Het is voor het eerst dat zo iets in ons land aan het licht komt. Minister Frank Vandenbroucke (Vooruit) belooft een onderzoek.

'Ik denk dat het sowieso fout is. Je gaat met een kinderwens naar de dokter. Je stelt alle vertrouwen in die arts. Je verwacht niet dat die man staat te masturberen en dan

zijn zaad komt inbrengen.'

Aan het woord is Stefan, een dertiger uit West-Vlaanderen die anoniem wenst te blijven. Recent ontdekte hij dat hij niet het kind

van een anonieme donor is, maar wel van de arts die zijn moeder behandelde. Stefan vertelde zijn verhaal donderdagavond in *Terzake*.

© DS Beeldmontage

De gynaecoloog werkte vele jaren in het Sint-Rembert-ziekenhuis in Torhout, dat nu gefuseerd is met het AZ Delta in Roeselare. Medisch directeur Luc Harlet zegt dat zijn ziekenhuis de volle verantwoordelijkheid neemt: 'Wij veroordelen dit ten strengste. Eigen sperma gebruiken en de wensouders iets anders voorspiegelen is moreel en ethisch laakbaar en was dat ook in de jaren 80. We zullen gepaste maatregelen nemen en doen dit samen met het donorkind en met de vzw Donorkinderen, die ons de bewijzen hebben voorgelegd.'

Donor Detectives

Stefan nam in 2015 contact op met de bewuste gynaecoloog, omdat hij zelf vader was geworden en meer te weten wou komen over de blinde vlek in zijn biologische afkomst. Hij wou ook achterhalen of hij halfbroers of -zussen had, en wou zijn medische achtergrond kennen. De arts reageerde afwijzend. Hij vertelde Stefan dat hij zijn ouders dankbaar moest zijn, en 'geen problemen moest maken waar er geen zijn'.

In mei 2017 stootte Stefan in *Humo* op een artikel over de Donor Detectives, vrijwilligers die donor-

kinderen via internationale DNA-databanken helpen zoeken naar onbekende verwanten. Hij riep hun hulp in.

'We hebben Stefan uitgelegd hoe hij te werk moest gaan en we hebben hem ook gewaarschuwd dat de zoektocht onverwachte antwoorden kon opleveren', zegt Steph Raeymaekers, voorzitter van vzw Donorkinderen en lid van de Donor Detectives. 'In Nederland en in andere landen is al meermaals gebleken dat artsen hun eigen sperma gebruikten. Je kunt er niet van uitgaan dat het bij ons nooit is gebeurd. Zolang je niet weet wie het is, kan het iedereen zijn, dus ook de arts.'

Dat is exact wat bij Stefan boven

'Eigen sperma gebruiken en de wensouders iets anders voorspiegelen is moreel en ethisch laakbaar en was dat ook in de jaren 80'

Luc Harlet

Medisch directeur AZ Delta campus Torhout

water kwam. Het is de eerste keer dat zo iets in België gebeurt. Stefan vraagt zich nu af hoeveel halfbroers en -zussen hij nog heeft. 'In Nederland, in de zaak-Jan Karbaat, staat de teller al op 81.'

Alvast gedeelde voorouder

Het AZ Delta heeft de analyses van Stefan opgevraagd en voorgelegd aan het Centrum voor Medische Erfelijkheid van het UZ Gent. 'Professor Bruce Poppe, die ook aan ons ziekenhuis verbonden is, heeft bevestigd dat de arts en het donorkind alleszins eenzelfde voorouder hebben. Ik heb de arts deze week nog gesproken,' zegt medisch directeur Luc Harlet, 'en ik heb opnieuw de vraag gesteld om een DNA-test te laten doen. Het antwoord was opnieuw negatief. Over het verhaal zelf spreekt de gynaecoloog, die intussen met pensioen is, zich niet uit. Hij ontkent noch bevestigt het.'

Dichte verwanten van de arts hebben wel een DNA-staal gegeven. De resultaten daarvan tonen met bijna-zekerheid aan dat Stefan verwekt is met het zaad van de arts. Hij vond ook drie andere donorkinderen uit de regio die vermoedelijk op dezelfde manier zijn verwekt.

Meldpunt en hulplijn

'Natuurlijk zijn wij hier erg van geschrokken', zegt Harlet. 'We beseffen dat dit een grote impact heeft op het donorkind in kwestie en op diens kinderen en mogelijk later ook kleinkinderen. Je afstamming is nu eenmaal bepalend voor je identiteit. Wij werken in volle openheid samen met de vzw Donorkinderen en willen al wie hier vragen bij heeft, ondersteunen. We hebben een meldpunt geopend en een telefoonlijn waarop moeders en donorkinderen terecht kunnen met al hun vragen. Indien mogelijk spitten we de medische dossiers boven. Donorkinderen die in het Sint-Rembert-ziekenhuis zijn geboren, met name in de jaren 80, kunnen bij ons een DNA-test krijgen als ze dat willen.'

'We vermoeden dat dit vooral een praktijk was in die jaren, omdat er nog geen regelgeving bestond over medisch begeleide voortplanting en er amper spermabanken bestonden. Vanaf de jaren 90 zijn de meeste gynaecologen beginnen doorverwijzen naar gespecialiseerde centra, en dat is ook wat we vandaag doen. Bij AZ Delta worden alleen inseminaties gedaan met sperma van de partner van de vrouw. Voor al de rest verwijzen we naar het UZ Gent.'

Onderzoek

Minister van Volksgezondheid Frank Vandenbroucke (Vooruit) zegt in een reactie dat de arts 'vermoedelijk het vertrouwen van zijn patiënten heeft geschonden en de eer en de waardigheid van het beroep heeft geschaad. Er zal gevraagd worden aan het parket en de Orde der Artsen om een verder onderzoek in te stellen.' Het AZ Delta belooft volledig mee te werken aan welk onderzoek dan ook.

Veerle Beel

Het meldpunt van het AZ Delta is per mail bereikbaar: integriteit@azdelta.be. Op werkdagen kunt u bellen naar het nummer 051-23.62.46

podcast

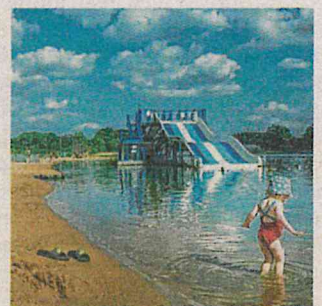
Abdeslam krijgt levenslang: Parijse lessen voor ons terreurproces

Beluister de podcast in onze app

opinie

'Waar moeten Brusselse jongeren dan wél zwemmen?'

18

Beurzen kennen slechte eerste jaarhelft in meer dan 30 jaar

vooraan 2-7, binnenland 8-15, buitenland 16-17, economie 18-20, regio 21, sport 22-23, in memoriam 25, opinie 26-28, cultuur & media DS2

cursief

Avondwandeling

We zijn precies een koppel op leeftijd, lachten we tijdens de avondwandeling, en er was weinig om aan te nemen dat we het niet waren, want we deden een avondwandeling. Dat doen we wel vaker, maar het was de eerste keer dat we het een avondwandeling durfden te noemen. Dat we erom lachten, betekende misschien dat we het aanvaardden. Dat we het aanvaardden, gaf ons de kans met onszelf te lachen.

We kuierden langs een picknicktafel en een feest dat op z'n einde liep. De pizzadozen werden in elkaar geduwd, de lege flessen verzameld, de kinderen speelden hun laatste spelletje kubb. We liepen naar de gemeenschapsmoestuin die er florissant uitzag, we zouden eens het zaad van het uitgebloeide bijenbrood moeten komen oogsten. Een kunstenaar was op een hoogtewerker een blinde muur aan het beschilderen. Iemand zei dat hij elke dag doorgaat tot in het gouden uur. Twee jongens schoten balletjes op het basketbalveld.

Een avondwandeling heeft geen enkel streven, niet in tijd, niet in tempo, niet in afstand, niet in luchtverplaatsing. Je stapt zomaar de deur uit, trekt geen andere schoenen aan, voorziet geen leeftocht, heupfles of stafkaart. Je stelt je er niets bij voor, geen vergezichten, geen graat, geen acht bergen. Omdat de dag bijna afgerond is, kun je elke pretentie thuislaten. Gewoon de slippers accepteren. Er wordt je veel vergeven tijdens avondwandelingen. Het laatste licht maakt mild.

Hans Cottyn

